

være Valg paa et Tidspunkt, hvor jeg ikke vil have Valg, saa etablerer jeg politisk Generalstrejke her i Landet; og naar der er Blade her i Landet, der skriver paa en Maade, som jeg ikke synes om, saa bruger jeg den faglige Magt, som jeg kan faa andre til at udstyre mig med, til at stoppe disse Blade, og jeg udtrykker i „Social-Demokraten“ min Jubel over, at det er lykkedes mig at stoppe det frie Ord her i Landet. Jeg tror, det ærede Medlem kan være ganske overbevist om, at dette er noget, som Vælgerne nok skal være klare over paa Valgdagen.

Nu faar vi vel nok i Dag — det er i alt Bald muligt, ja antageligt, at der bliver Stemmer nok dertil — det helt nye og indviklede Maskineri, som vi skal have gennemført lige op ad Valgene. Men selv om det gaar saadan, og selv om en og anden tænker, at det vil bringe Forvirring, særlig naturligtvis i de Partier, der ikke har den tvangsmæssige Organisation som det Parti, det ærede Medlem er Ordfører for, saa tror jeg dog nok, at det Svar skal blive klart fra Vælgerne: Det, vi vil have respekteret, er Forfatningen, og det, vi vil udtale, er, at vi ikke under nogen Omstændighed vil finde os i, at der for at tiltvinge sig politisk Magt bruges saadanne Vaaben, som der er brugt fra det ærede Medlems Partis Side og fra de forskellige allierede, som han har haft og maa have haft.

[En Del af Tilhørerne gav ved Haandklap deres Bifald til Kende].

Første Næstformand (K. M. Klausen): Jeg maa bede Tilhørerne om at forholde sig rolige.

Rode: Det foreliggende Valglovsforslag forlader Enmandskredsens Grund og tilfredsstillter derfor ikke alle mine principielle Ønsker til en Valglov, men det byder en ganske bestemt Ting: fuld Sikkerhed for, at Vælgerne vil faa deres Anskuelser repræsenteret efter deres Tal i den kommende Rigsdag. Dette maa efter Grundlovens Forandring være Hovedkravet til enhver Valglov. Denne opfylder det, og derfor anbefaler jeg den.

I den Udformning, dette Valglovsforslag har faaet, er der et Par Ting, jeg maa tage Forbehold overfor, og som jeg forventer vil blive ændret paa senere Tidspunkter, efter at man ved et Valg første Gang har prøvet denne Valgmaade. Jeg tror ikke, det er heldigt, at man har indført Begrebet „Partiet“ som det, der

skal foretage Anmeldelsen af Kandidaternes Rækkefølge. Thi hvad er Partiet? Hvem er Partiet? Hvor skal man lægge Ansvar for, at dette foretages? I det Ændringsforslag, jeg i sin Tid har fremlagt for det høje Landsting, var den paagældende Pligt lagt paa Kandidaterne. Det er ganske bestemte Personer, som man kan holde sig til, og som man vil være i Stand til at paalægge den Pligt, der skal efterkommes.

Jeg beklager, at man har frafaldet Tanken om at give Vælgerne Ret til ikke blot ved et Kryds at føre en enkelt Kandidat frem i Spidsen paa Listen, men ved Nummerering at udtrykke alle deres Ønsker med Hensyn til Rækkefølgen paa Listen.

Jeg tror, at der med Hensyn til Stemmeoverføringsreglerne ikke er naaet den endelige Løsning af et bestemt Spørgsmaal, om fuld Sikkerhed for, at de stemmendes Ønske i Virkeligheden kommer til Udtryk gennem Optællingen. Jeg tænker navnlig paa det absolutte Bortfald af den Kandidat, der ved Optællingen viser sig at have faaet færrest Stemmer som Nr. 1.

Jeg mener ikke, det er i Overensstemmelse med Retfærdigheden, at der kun er givet Hovedstaden 24 Mandater til lokal Repræsentation. Selv ved det af mig fremlagte Forslag om en lokal Repræsentation paa 27 vilde der være taget et meget ringere Hensyn til Vælgertallet, end Grundloven paabyder.

Men alle disse mindre Ting, og andre, som kunde fremføres, er kun Enkeltheder. En Hovedting i dette Forslag træder frem i den nye Paragraf om Tillægsmandaterne. I den gamle Lov stod der, at Partier, som ved Opgørelsen har opnaaet det Antal Mandater, de er berettigede til, eller flere Mandater, kan ikke opnaa Andel i Tillægsmandaterne. Nu hedder det kun, at Partier, som ved denne Opgørelse har opnaaet det Antal Mandater, de er berettigede til, kan ikke opnaa Andel i Tillægsmandaterne. Her viser der sig en afgørende Forskel paa den her foreliggende Valglov og den, vi skal forlade, idet den nuværende kunde give til Resultat, at man ved Kredsvalgene opnaaede flere Mandater, end man overhovedet havde Krav paa, og en saadan Fejl vilde ikke kunne rettes ved noget som helst Antal af Tillægsmandater.

Det er af det ærede Medlem for Skern-Kredsen (Sigurd Berg) udtalt, at den Deling af København i 3 Storkredse, der har fundet Sted, ikke kan skyldes valgtekniske Hensyn, men at der maa ligge politiske Hensyn bagved. Forsaavidt jeg har deltaget i Arbejdet med Udformningen af